USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **nezl. A. M.,** zastoupený JUDr. Uljanou Kurivčakovou, advokátkou se sídlem Pařížská 127/20, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, ve věci žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 3. 2018, č. j. OAM-759/ZA-K08-ZA05-2017, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 29. 8. 2018, č. j. 53 Az 7/2018 - 26,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Nezletilému žalobci nebyla shora uvedeným rozhodnutím žalovaného (dále jen „napadené rozhodnutí“) udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí konstatoval, že žalobce nebyl ve vlasti pronásledován pro uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu. S odkazem na argumentaci v rozhodnutích vydaných v řízeních o žádostech rodičů žalobce neshledal důvody ani pro udělení azylu dle § 12 písm. b) zákona o azylu, když tvrzenou obavu z problémů na hranicích a vyřizování cestovního pasu posoudil jako spekulativní a nepodloženou. Informace nevládních organizací sice upozorňují na problematickou situaci ohledně osob vystupujících proti režimu, avšak žalobce sám takto ohrožen není, odůvodněný strach z pronásledování tedy nebyl shledán. Žalobce rovněž nesplňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 zákona o azylu za účelem sloučení rodiny, neboť žádnému z rodinných příslušníků žalobce nebyl v České republice azyl udělen. Dále žalovaný uvedl, že v průběhu řízení o udělení mezinárodní ochrany nezjistil zvláštního zřetele hodný důvod pro udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona

o azylu. K možnosti udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu žalovaný uvedl, že žalobci nehrozí přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy, neboť z příslušných informačních zdrojů k bezpečnostní situaci v Ázerbájdžánu bylo zjištěno, že v zemi původu neprobíhá takový ozbrojený konflikt, jenž by mohl žalobce vystavit nebezpečí vzniku vážné újmy. V zemi v roce 2016 došlo k ozbrojeným střetům ohledně sporného území Náhorního Karabachu mezi arménskými a ázerbájdžánskými jednotkami, kolísavá bezpečnostní situace v tomto regionu se ale žalobce nedotkne, neboť jeho rodina před opuštěním země žila v hlavním městě Baku. K doplňkové ochraně za účelem sloučení rodiny dle § 14b zákona o azylu žalovaný uvedl, že z učiněných zjištění nevyplývá, že by v České republice byla udělena doplňková ochrana některému z rodinných příslušníků žalobce.

[2] Žalobu proti napadenému rozhodnutí Krajský soud v Praze (dále jen „krajský soud“) zamítl. Podle krajského soudu závislost právního postavení nezletilého žalobce na právním postavení jeho rodičů se v zákonu o azylu projevuje tím, že žalobci by jakožto rodinnému příslušníkovi (synovi) dvou jiných žadatelů o mezinárodní ochranu mohl být přiznán azyl dle § 13 zákona o azylu nebo doplňková ochrana dle § 14b zákona o azylu, pokud by alespoň jednomu z žalobcových rodičů (popř. nezletilých sourozenců) byl udělen azyl dle § 12 nebo § 14 zákona o azylu nebo doplňková ochrana dle § 14a zákona o azylu.

[3] Krajský soud přisvědčil žalobci v tom, že je příslušníkem sociální skupiny rodiny, a následně se zabýval tím, zda je jeho rodina v zemi původu vůbec vystavena pronásledování, resp. zda mají její příslušníci odůvodněné obavy z pronásledování pro příslušnost k rodině. Žalobce, jenž se narodil na území České republiky, prozatím nebyl osobně vystaven žádným aktům pronásledování, resp. hrozby pronásledování. To ovšem samo o sobě nevylučuje, že by nemohl být pro svoji příslušnost k sociální skupině pronásledován v případě, že by vycestoval do země původu. Podmínky pro udělení azylu jsou splněny již tehdy, je-li přiměřeně pravděpodobné, že v případě návratu do země původu bude žalobce čelit pronásledování (viz rozsudek NSS ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006 – 82). Při posouzení otázky, zda je naplněna požadovaná míra pravděpodobnosti, se přitom vychází z toho, zda k pronásledování členů téže sociální skupiny dochází v zemi původu ve významném počtu případů. Z toho pak plyne závěr, že je (nebo není) přiměřeně pravděpodobné, že by pronásledování mohl být vystaven i nezletilý žalobce, ačkoliv doposud žádnému aktu pronásledování osobně vystaven nebyl. Ani jeden z žalobcových rodičů nezmínil, že by jim bylo vyhrožováno způsobením jakékoliv újmy jejich dětem, které společně v zemi původu vychovávali (žalobcovi sourozenci). Jednotlivé akty pronásledování, jimž dle jejich vlastního tvrzení byli vystaveni žalobcovi rodiče, nesouvisely s tím, že by byli součástí sociální skupiny (rodiny), nýbrž souvisely s jejich individuálními činy. Krajský soud tedy uzavřel, že není přiměřeně pravděpodobné, že by žalobce v případě vycestování do země původu mohl pociťovat odůvodněné obavy z pronásledování z důvodu, že je příslušníkem rodiny svých rodičů, tedy pro příslušnost k sociální skupině.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[4] Proti rozsudku krajského soudu brojí žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností, kterou opírá o důvod dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[5] Stěžovatel rozporuje závěr žalovaného i krajského soudu, že je osobou, která ve vlasti nikdy neměla žádné potíže z azylově relevantních důvodů, protože se narodil na území České republiky. Stěžovatel žádal o mezinárodní ochranu z důvodu sloučení rodiny a žalovaný tak měl při posuzování žádosti zohlednit jeho příslušnost k sociální skupině – rodině, jejíž příslušníci jsou pronásledováni.

[6] Stěžovatel má za to, že mu měl být udělen humanitární azyl dle § 14 zákona o azylu z důvodu jeho velmi nízkého věku (v době vydání napadeného rozhodnutí X měsíců). Stejně tak měl žalovaný vzít v úvahu nejlepší zájem stěžovatele.

[7] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[8] Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že stěžovatel je osobou oprávněnou k jejímu podání, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.). Kasační stížnost byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a stěžovatel je zastoupen advokátkou (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[9] Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud zabýval otázkou její přijatelnosti ve smyslu § 104a s. ř. s. a dospěl k závěru, že kasační stížnost je nepřijatelná, neboť nenaplňuje žádný z důvodů přijatelnosti (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, č. 933/2006 Sb. NSS).

[10] Rodinu lze považovat za sociální skupinu ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu (viz rozsudky ze dne 19. 5. 2004, č. j. 5 Azs 63/2004 - 60, č. 364/2004 Sb. NSS; ze dne 29. 7. 2005, č. j. 5 Azs 159/2005 – 62; ze dne 21. 3. 2012, č. j. 6 Azs 3/2012 - 45; ze dne 9. 12. 2015, č. j. 6 Azs 230/2014 - 67). Pro udělení mezinárodní ochrany však musí existovat odůvodněný strach z pronásledování z důvodu příslušnosti k této skupině.

[11] Krajský soud správně vyhodnotil, že z výpovědí rodičů stěžovatele nelze dovodit, že by problémy otce rodiny jakkoliv dopadaly i na stěžovatele a že by představovaly důvod pro odůvodněný strach z pronásledování jakožto člena rodiny. Stejně tak důvody předestřené matkou stěžovatele nenaplňují zákonná kritéria pro udělení mezinárodní ochrany. To potvrdil i krajský soud v rozsudku, jenž se týkal žádostí o azyl matky žalobce a jeho sourozenců. Kasační stížnost proti tomuto rozsudku shledal Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 25. 10. 2019, č. j. 2 Azs 36/2019 - 69, nepřijatelnou. Navíc se ani jeden z rodičů stěžovatele neobrátil s žádostí o pomoc na vnitrostátní orgány v zemi původu, které by jim pravděpodobně mohly poskytnout pomoc. Krajský soud zcela přiléhavě v odůvodnění napadeného rozsudku vysvětlil, že mezinárodní ochrana není prostředkem ochrany před určitým bezprávím, kterému byli vystaveni rodiče stěžovatele.

[12] Krajský soud posoudil i splnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu v souladu s ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu, která říká že *„k udělení doplňkové ochrany třeba splnit všechny podmínky stanovené § 14a odst. 1 zákona o azylu [resp. čl. 2 písm. e) kvalifikační směrnice] kumulativně – tj., že žadatel (1) se musí nacházet mimo zemi svého původu; (2) musí mít důvodné obavy, že mu hrozí skutečné nebezpečí (reálná hrozba); (3) vážné újmy; (4) nemůže nebo není ochoten využít ochrany v zemi původu; a (5) nesmí se na něj vztahovat vylučující klauzule (Nejvyšší správní soud zde presumuje, že stěžovatelka nesplňuje podmínky pro udělení azylu),“* (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2008, č. j. 5 Azs 50/2008 – 62). Věrohodnost tvrzení stěžovatele, resp. jeho otce krajský soud nezpochybňoval, avšak v souladu s výše citovanou judikaturou uzavřel, že na základě těchto skutečností nelze doplňkovou ochranu udělit.

[13] V postupu krajského soudu, který žalobu zamítl, tedy nelze spatřovat nic, co by zavdávalo důvod hledět na kasační stížnost jako na přijatelnou a podrobit napadený rozsudek důkladnějšímu přezkumu.

IV. Závěr a náklady řízení

[14] Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost stěžovatele nepřijatelnou, a z tohoto důvodu ji odmítl (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

[15] Výrok o nákladech řízení se opírá o § 60 odst. 3 věta první za použití § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byl-li návrh odmítnut.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. listopadu 2019

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu